

STREETER-PHELPSI MUDEL

Jaan Aigro
2011

Eesmärk

Luaa Streeter-Phelpsi mudeli rakendus:

- loodava infosüsteemi jaoks.
- veespetsialistidele töövahendiks.
- õppevahendiks.

Kirjeldus

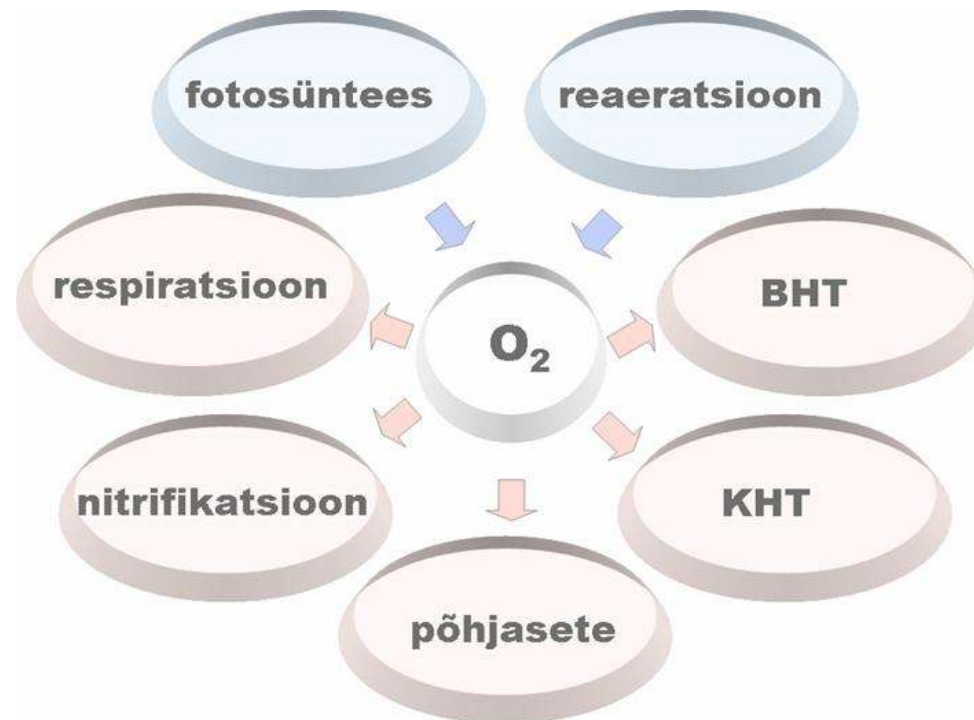
Streeter-Phelpsi mudel aitab lahendada punktreostusega seonduvaid küsimusi, võimaldades

- saada ülevaade reostusallika mõjust piki jõge.
- hinnata BHT ja O_2 kontsentratsioone.
- leida minimaalse O_2 kontsentratsiooni lävendit.
- hinnata võimaliku reostusallika mõju piki jõge.
- teha võrdlusarvutusi.

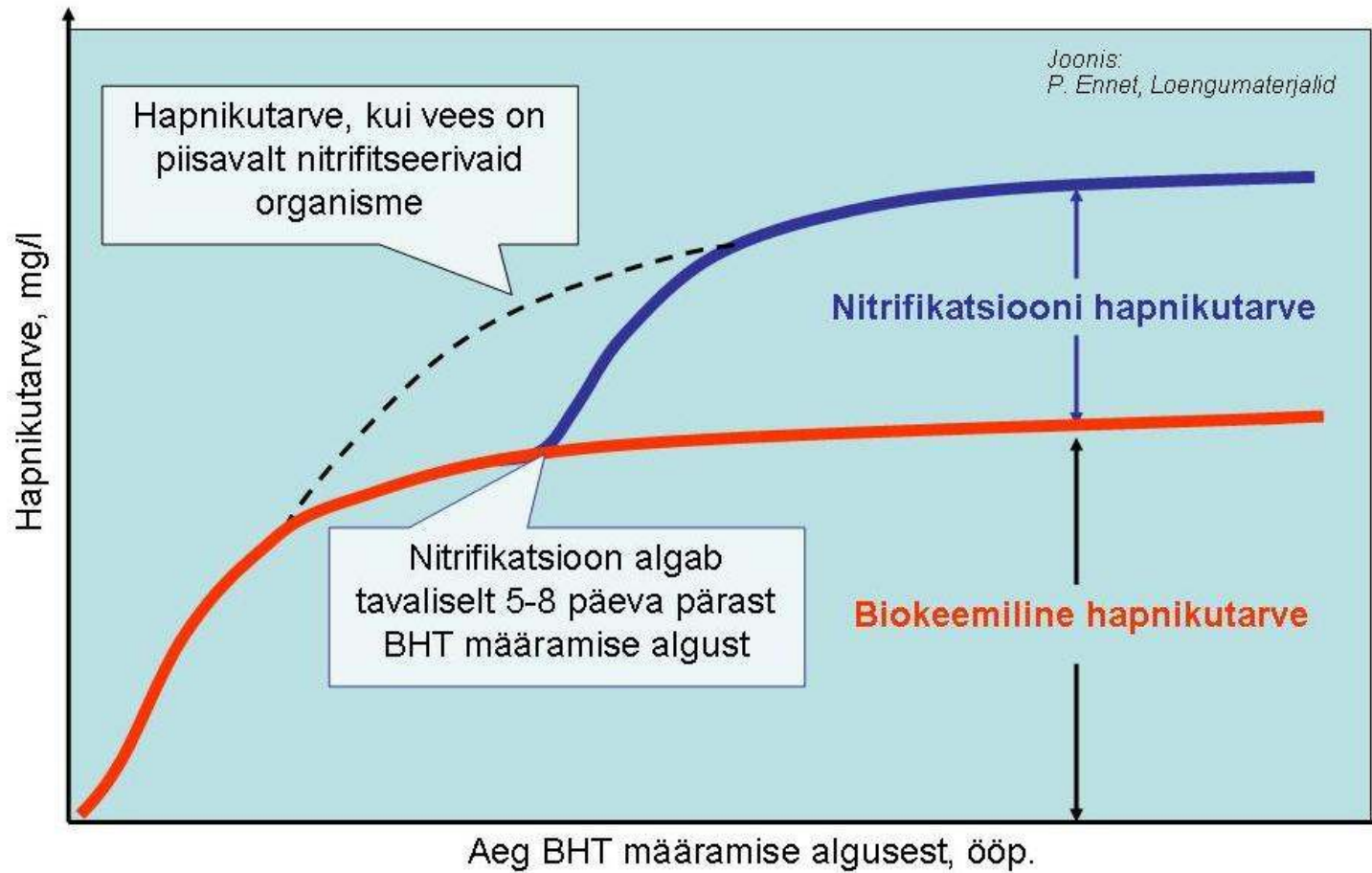
Veel lahustunud hapnik

Hapnikukontsentratsioon vees sõltub paljudest parameetritest, mis on omakorda mõjutatud paljudest keskkonnateguritest.

BHT

Reaeratsioon

Reaeratsiooni kiirus sõltub vees olemasolevast hapnikukontsentratsioonist ja temperatuurist (kus temperatuurist oleneb küllastuskontsentratsioon).

$$\frac{dO_2}{dt} = k(T)(O_{2s} - O_2)$$

O_{2s} – temp. sõltuv küllastuskontsentratsioon.

$k(T)$ – temp. sõltuv reaktsiooni kiirus $1/t$.

• $k(20) = 3.93 U^{0.5}/H^{1.5}$

O'Connors-Dobbins

• $k(20) = 5.32 U^{0.67}/H^{1.85}$

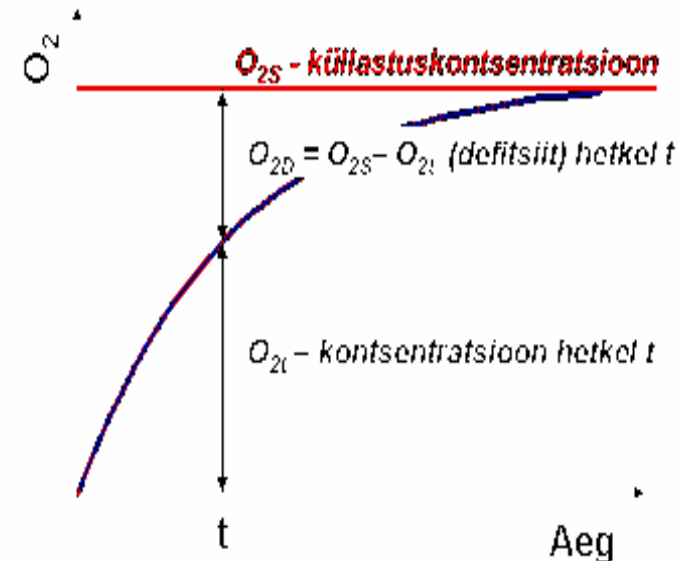
Owens-Gibbs

• $k(20) = 5.026 U/H^{1.67}$

Churchill

H – sügavus, m

U – voolukiirus, m/s

Streeter-Phelpsi mudel

BHT(L) ajahetkel t on kirjeldatav:

$$L_t = L_0 e^{-K_1 t} \quad (1)$$

- L_0 – BHT väärtus alghetkel
- K_1 – lagunemiskiirus, $1/t$

Vees lahustunud hapniku defitsiit D ajahetkel t :

$$D_t = D_0 e^{-K_2 t} \quad (2)$$

- D_0 – väärtus alghetkel
- K_2 – reaerats. koef., $1/t$

Vees lahustunud hapniku defitsiit D on puudjääk küllastusest DO_S

$$D = DO_S - DO$$

Mudel arvutab BHT lagunemist (1) ning võrranditest (1) ja (2) tuletatud BHT lagunemise hapnikutarvet arvestavat O_2 defitsiidi kujunemist võrrandiga (3)

$$D_t = \frac{K_1 L_0}{K_2 - K_1} (e^{-K_1 t} - e^{-K_2 t}) + D_0 e^{-K_2 t} \quad (3)$$

